

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Celsiusskolan 7–9 i
Ovanåkers kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Celsiusskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Celsiusskolan 7–9 i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar, men utvecklingsområde finns med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal, tillsammans med rektorn, behöver stärka likvärdigheten i sitt agerande och bemötande av elever för att skapa en balans mellan det ordnings- och relationsskapande arbetet.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i flera delar, men utvecklingsområde finns för att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att skapa en samsyn hos personalen i arbetet med att bidra till ett positivt skolklimat.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 18 december 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2025:10877) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar, men utvecklingsområden finns med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan personal utövar överlag ett ledarskap som främjar positiva relationer och ett positivt skolklimat men det varierar dem emellan hur tydligt och konsekvent de agerar samt vilka förväntningar de har på eleverna. Personalen på skolan arbetar för att skapa goda relationer med

eleverna genom att aktivt interagera med eleverna under skoldagen. De använder elevernas namn när de hälsar på dem, ser dem i ögonen och möter dem med ett leende. De visar att de värdesätter eleverna genom att fråga och samtala om deras intresse och lyssna på deras berättelser. Det är hög personalnärvaro i skolans allmänna lokaler och personalen skapar en positiv atmosfär genom att agera som förebilder i sitt sätt att vara och bemöta både övrig personal och elever. Personalen uppmärksammar också när elever gör positiva saker genom att påtala detta och berömma eleverna för att främja positivt agerande. Samtidigt framgår att det inte är all personal som arbetar på detta sätt. Eleverna beskriver att alla har en god relation med någon personal men samtidigt framgår att personal ofta antingen fokuserar på relationella aspekter eller att upprätthålla ordning. Detta leder till att personal inte agerar likvärdigt och att eleverna måste lära sig varje enskild personals gränser. Det finns ordningsregler som eleverna informeras om i början av läsåret men dessa efterlevs inte av alla eftersom personal inte är tydliga i sitt arbete för att de ska efterlevas. Enligt eleverna kommenterar eller pekar bara viss personal på elever som har skor trots skoförbud medan andra reagerar kraftigt. Detta gör det oförutsägbart för eleverna som också beskriver att personalens reaktioner därför inte heller alltid blir rättvisa.

Skolans personal har strategier och arbetssätt för att involvera eleverna i arbetet med att skapa ett positivt skolklimat. Arbetet bedrivs regelbundet i årskurs 7 och 8 genom veckovisa lektioner i respektive klass. Vidare bedrivs arbetet vid klasstid och gemensamma dagar på skolan för samtliga elever. Utöver att personalen informerar eleverna om ordningsregler och vad som förväntas av dem gällande förhållningsätt och bemötande så involveras eleverna också genom att samtala om och ta fram en vision för hur de vill att det ska vara i klassen och på skolan. Resultatet av den skolgemensamma visionen har sammanställts i ett material som personalen satt upp i det gemensamma uppehållsrummet där det står vad eleverna vill ha för känslor när de är i skolan samt hur de kan uppnå dem. Personalen samlar regelbundet in elevernas synpunkter och önskemål genom elevenkäter och genom klassrepresentanter i elevrådet. Det varierar dock i vilken utsträckning elevernas synpunkter aktivt efterfrågas av lärarna vid klasstiden och det är inte alla klasser som ges möjlighet att ta del av och diskutera resultatet av elevenkäterna. Vidare arbetar skolans personal för att stärka elevernas respekt för olikheter och förmåga att stå upp mot orättvisor. Arbetet bedrivs genom veckovisa lektioner med elever i årskurs 7 och 8 samt gemensamma dagar på skolan. Personal och externa aktörer har till exempel genomfört föreläsningar om HBTQ-frågor, hatbrott och mobbning. Eleverna involveras också i diskussioner om språkbruk och hur det kan kännas att mötas av olika ord. Skolans ledord, att ta ansvar och visa vänlighet, finns uppsatta runtom på skolan och eleverna har varit med och diskuterat innebörden i dessa. Elevernas uppfattning av vilken effekt de

olika insatserna och ledorden har på deras agerande varierar men det framgår att det finns en respekt mellan elever och elever och lärare och att det finns utrymme för olikheter på skolan.

Lärare och annan personal arbetar på flera sätt och med olika aktiviteter för att skapa gemenskap och ett positivt skolklimat. Det genomförs olika gruppstärkande aktiviteter den inledande veckan av läsåret och ytterligare aktiviteter under läsåret så som klassens dag och relationsveckor. Det är främst inom årskurserna och klasserna dessa aktiviteter arrangeras men det görs även vissa aktiviteter mellan årskurserna så som en aktivitet för årskurs 7 och 9 för att eleverna ska lära känna varandra över årskurserna samt en turnering årligen där elever från alla årskurser deltar. Eleverna från samtliga årskurser samlas också 2–3 gånger per termin i skolans aula då rektorn bland annat delar ut pris till olika klasser utifrån deras insatser. Under raster är det hög vuxennärvaro i skolans allmänna lokaler, det finns ett bemannat café samt lärare och annan personal som rör sig runt i lokalerna. Personal har också kontor vid skolans uppehållsrum vilket bidrar till en hög vuxennärvaro. Eleverna kan låna sällskapsspel och bollar under rasterna och vid något tillfälle har personal genomfört en schackturnering på skolan utifrån önskemål från eleverna. I övrigt bedrivs inga planerade aktiviteter under raster och eleverna har heller inte något uttalat ansvar för att planera eller genomföra några sådana. Eleverna kan komma med önskemål och synpunkter via elevrådet men upplever inte att de fått gehör för sina önskemål från skolan. Det finns ett skol-IF där elever är med och bestämmer om olika aktiviteter som sedan genomförs men dessa aktiviteter är frivilliga och sker främst utanför skoltid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal, tillsammans med rektorn, behöver stärka likvärdigheten i sitt agerande och bemötande av elever för att skapa en balans mellan det ordnings- och relationsskapande arbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att personalens ledarskap inte är konsekvent och förutsägbart för eleverna. Elevernas förutsättningar att förstå vad som förväntas av dem och kunna bidra till ett positivt skolklimat utifrån gemensamma regler och förhållningssätt försvåras därför. Det finns gemensamt framtagna regler och förväntade förhållningssätt och personalen arbetar på många sätt för att implementera dessa bland eleverna. Dock framgår att detta inte till fullo efterlevs i vardagen vilken riskerar leda till att eleverna anpassar sitt beteende utifrån olika personal

istället för att aktivt verka för att bidra till ett gemensamt positivt skolklimat.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare och annan personal, tillsammans med rektorn, arbetar för att utveckla sitt ledarskap för att skapa en större tydlighet och balans mellan struktur och kravställande samt relationsbyggande. Detta kan göras genom att tillsammans utvärdera och analysera i vad personalens uppfattning om sitt uppdrag och de förhållningsätt skolan arbetar efter skiljer sig. Utifrån vad som framkommer kan sedan samtal föras om hur personalen kan uppnå en balans mellan värme och sensitivitet och struktur i sitt ledarskap, som alla i personalen förhåller sig till. Genom en större likvärdighet i kollegiet gällande tydliga ramar, höga förväntningar och goda relationer skapas goda förutsättningar för att elever ska få större tilltro till personalen och skolans regler och därmed vilja ta ett större ansvar för skolklimatet¹.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningsätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i flera delar, men utvecklingsområde finns för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

¹ Skolverket (2020). Skapa trygghet för lärande – Om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder ett strategiskt arbete för att skapa ett positivt skolklimat. Arbetet utgår från olika teorier som syftar till att bygga positiva tillitsfulla relationer och stärka elevernas emotionella intelligens. Skolan har två kärnvärden som är att visa vänlighet och ta ansvar och dessa är centrala i skolans arbete för ett positivt skolklimat. Rektorn är aktiv och drivande i arbetet genom att synliggöra skolans kärnvärden och långsiktiga mål samt de förhållningssätt som personalen förväntas arbeta med utifrån strategin om positivt beteendestöd. Det finns också en uttalad förväntan från rektorn att personalen aktivt ska arbeta för att skapa positiva relationer till eleverna och regelbundet under året genomförs olika relationsskapande- samt trivsel- och trygghetsstärkande aktiviteter. Rektorn leder arbetet genom skolans arbetslag, elevhälsa och annan personal som bland annat arbetar för ett positivt skolklimat genom att stärka både personalen och eleverna för att alla ska bidra till ett positivt skolklimat. Skolan arbetar även aktivt för att skapa en trivsamt och trygg fysisk miljö. Skolan är skofri och det finns olika utrymmen för exempelvis pingisbord, biljardbord och armbrytningsbord. Även om skolan beskrivs som trång utifrån elevantal i förhållande till lokalerna finns möjlighet för elever att sitta i olika delar av korridorerna, skolans matsal samt uppehållsrum under raster. Det finns också ett bemannat elevfik personal som har i uppgift att vara närvarande under raster. Runt uppehållsrummet har personal också kontor vilket bidrar till en hög vuxennärvaro och möjlighet för personalen att arbeta relationellt. Det finns även möjlighet för eleverna att låna sällskapsspel och bollar för utomhusaktivitet under raster. Vidare finns ljudabsorberande material på olika platser i skolan och olika dekorationer med positiva teman. Till exempel finns skolans kärnvärden, visa vänlighet och ta ansvar, skrivet på olika platser i lokalerna och i uppehållsrummet finns det förväntansdokument som eleverna tagit fram uppsatt på väggen. Det finns också information uppsatt i lokalerna med kontaktuppgifter dit elever kan vända sig om de behöver stöd kring hälsa och mående. Skolans arbete för ett positivt skolklimat omfattar också elever och vårdnadshavare genom att de informeras om arbetet och genom att deras synpunkter och inspel tas tillvara. Vårdnadshavare ges information om skolans arbete för ett positivt skolklimat vid öppet hus, föräldramöte samt genom skolans föräldraråd och kan genom dessa forum även lämna synpunkter. Elever görs delaktiga genom de övningar som bedrivs i syfte att komma fram till hur de vill att det ska vara på skolan och genom elevråd där de kan framföra sina synpunkter.

Rektorn arbetar på olika sätt för att sprida kunskap om de teorier och förhållningssätt som skolan arbetar efter men följer inte till fullo upp att en samsyn finns och att personalen agerar i enlighet med de gemensamma strategierna. Arbetet för att sprida information om och ge personalen

möjlighet att diskutera skolans förhållningsätt sker kontinuerligt i arbetslagen, vid arbetsplatsträffar samt vid gemensamma utvecklingsdagar och konferenser. I detta arbete förs samtal i personalgruppen om vad personalen förväntas göra och hur de genom sitt agerande kan bidra till ett positivt skolklimat. De gemensamma förhållningssätten handlar till exempel om att personalen ska bemöta eleverna på ett positivt sätt genom att hälsa och se dem i ögonen samt att de ska arbeta utifrån strategin om positivt beteendestöd. Vidare finns olika rutiner och arbetssätt som personalen förväntas följa. Till exempel att klasslärarna ska ta upp resultatet av elevenkäter i sina klasser, att personal ska agera när elever bryter mot uppsatta regler, så som skoförbudet, och att följa rutiner kring hantering av kränkingsärenden. Trots att personalen får information om och möjlighet att diskutera skolans gemensamma förhållningsätt och rutiner framgår att personalen har olika uppfattning om hur arbetet med positivt beteendestöd ska gå till, att de inte alltid följer bestämda rutiner och att lärare till viss del överlåter arbetet för ett positivt skolklimat till annan personal. Det finns strukturer för att identifiera utmaningar och behov i verksamheten. Rektorn följer också upp personalens förutsättningar och situation genom personalenkäter, genom arbetslagledarna samt genom medarbetarsamtal och samtal i vardagen. Hen följer också upp elevernas upplevelser genom spontana samtal men saknar strukturerade metoder för att följa upp hur personalen faktiskt arbetar för att skapa ett positivt skolklimat. Därav framgår skillnader mellan rektorns, elevers och personalens upplevelse av hur det faktiskt går till. Eleverna beskriver en avsaknad av konsekvent agerande hos personal och personalen beskriver att det finns olika uppfattning om synen på uppdraget och en bristande kunskap om ansvarsfördelning och inblick i skolans olika delar av arbetet för ett positivt skolklimat. Detta visar sig till exempel genom att lärarna inte känner till innehållet i de veckovisa lektioner som eleverna har för att stärka elevernas respekt för olikheter och skapa ett positivt skolklimat. Därav kan lärarna inte dra nytta av innehållet i de lektionerna och utgå från det när de resonerar och arbetar vidare med eleverna. Det visar sig också genom att personalen inte agerar likvärdigt gällande skolans ordningsregler och att alla elever inte ges samma förutsättningar vid klasstiden. Rektorn beskriver att många i personalen har en samsyn kring sitt uppdrag men inte alla.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn arbetar för att ge personalen vägledning och stöd i arbetet med att främja ett positivt skolklimat och erbjuder viss kompetensutveckling inom området. Personalen har sedan flera år fått utbildning om positivt beteendestöd och det sker löpande diskussioner om arbetssättet. Bland annat får lärarna stöd kring arbetet med positivt beteendestöd. Till exempel genom handledning för de lärare som behöver det, där samtal om

bemötande av elever förs utifrån lektionsobservationer. Vidare får lärarna fortbildning om hur de ska arbeta med eleverna för att prata känslor och på så sätt utveckla elevernas emotionella intelligens. Det genomförs också insatser i syfte att öka personalens förståelse för olika gruppers förutsättningar och behov genom föreläsningar om exempelvis NPF och ätstörningar. Det finns en rutin för hur nyanställda ska introduceras till skolans rutiner. I början av varje läsår genomförs introduktionsträffar då nyanställda får information om olika system och praktiska delar men även introduktion i förhållningssätt och de strategier skolan arbetar efter. Nyanställda ska också tilldelas en handledare och får löpande stöd under läsåret genom de utvecklings- och fortbildningsinsatser som görs för hela kollegiet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att skapa en samsyn hos personalen på skolan i arbetet med att bidra till ett positivt skolklimat.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det trots ett strukturerat och målmedvetet arbete för ett positivt skolklimat saknas en tydlig samsyn och likvärdighet i personalens uppfattning av uppdraget och i deras agerande. Rektorn följer inte heller på ett adekvat sätt upp hur uppsatta regler och förhållningssätt efterlevs eller vilka förutsättningar personalen har att arbeta mot uppsatta mål. En förutsättning för skolan att nå uppsatta mål är att personalen ser sin del i helheten och agerar likvärdigt och rättvist. För detta krävs att det gemensamma arbetet och samtalen utgår från den faktiska situationen på skolan och anpassas till personalens, elevernas och skolenhetens förutsättningar. Annars riskerar de teorier och strategier som skolan bygger sitt arbete på att inte bli en konkret del i vardagen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att skapa samsyn kring uppdraget i kollegiet samt arbetar för att öka förståelsen för hur olika delar bidrar till helheten. I detta är det viktigt att i kollegiet komma överens om vad det är som påverkar skolans klimat och trivsel, vilket ansvar olika grupper har samt vad de kan bidra med för att utveckla ett positivt skolklimat. Det är också viktigt att rektorn utvecklar arbetet med att följa upp hur personalen konkret arbetar utifrån gemensamma rutiner och förhållningssätt eftersom granskningen visar att det finns skillnader i uppfattning av ansvarsfördelning och i vilken

omfattning personalen agerar likvärdigt. I arbetet bör både olika personalgrupper och elevers uppfattning samlas in och utgöra en del i det fortsatta arbetet med att besluta om adekvata utvecklingsinsatser.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Maria Lundström deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Celsiusskolan 7–9 i Ovanåkers kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Celsiusskolan den 7 april. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Maria Lundström.

Celsiusskolan 7–9 är en kommunal skola med Ovanåkers kommun som huvudman. Skolan har mellan 4 klasser per årskurs med ca 40–50 elever per årskurs. Skolan har under läsåret 2025/26 totalt ca 250 elever med en jämn fördelning mellan flickor och pojkar. På skolan finns också en skolenhet med årskurs F–6.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7-9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.